

Old Hickory Route

Wandelzoekpagina

Lengte

19 km

Start- en eindpunt

eetcafé Chriske
Pastoor Brouwersstraat 7
6269 BP Margraten

Openbaar vervoer

 Bus 350 Arriva,
Maastricht - Aken, Bushalte
Rijksweg, 6269 AA
Margraten. Vanaf de
bushalte is het 250 meter
naar het startpunt.

Parkeren

 Parkeerplaats Hendrik
van Gelderstraat, 6269 CD
Margraten

Horeca

 eetcafé Chriske
Pastoor Brouwersstraat 7
6269 BP Margraten

 restaurant Breakaway
Dorpstraat 33
6265 AK Sint Geertruid

 De Bresserie
Dalestraat 5
6262 NP Banholt

 café Der Boemeler
Dalestraat 1
6262 NP Banholt

 Eetcafé-bistro Het
Binnenhof, Dorpstraat 8,
6265 AL Sint Geertruid.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

13-11-2023

Zuid - Limburg

Deze rondwandeling voert ons door dat deel van Zuid-Limburg, dat als eerste gebied van Nederland bevrijd wordt tijdens WOII door de Amerikaanse 30th Infantry Division 'Old Hickory'. Zij overschrijdt op dinsdagmorgen 12 september 1944 bij Grenspaal 35 de Belgisch- Nederlandse grens bij Mesch om door Zuid-Limburg hun opmars naar het Duitse Ruhrgebied voort te zetten. Op een aantal plekken aan de route is de herinnering aan deze 30th Infantry Division 'Old Hickory' nog zichtbaar. De wandelroute start vanuit Margraten en leidt langs de Amerikaanse Militaire Begraafplaats naar het kleine buurtschap Hontem. Door de bosgebiedjes van Kraaienbos en Blankenberggrub bereiken we Eckelrade. Vanhier wandelen we naar het Savelsbos, een uitgestrekt natuurgebied van Staatsbosbeheer met glooiende hellingbossen. De route loopt er parallel aan de markering van het Pelgrimspad. Opvallend in het Savelsbos is de passage langs de Prehistorische Vuursteenmijn. Als we het Savelsbos verlaten, bereiken we langs fruitboomgaarden St. Geertruid. Langs open landbouwgebied met mooie vergezichten komen we in het rustieke Banholt met zijn oude vakwerkboerderijen. Op het laatste traject keren we via enkele holle wegen terug naar Margraten. Op de hele route komen we langs veldkruisen en kapellen, die als monumentjes van vroomheid overal in het Limburgs Landschap een uiting van volksdevotie zijn.

Routebeschrijving

1 We beginnen onze wandeling vanaf de historische St. Margaritakerk aan de Pastoor Brouwersstraat in het centrum van Margraten. Langs Café Chriske wandelen we door de Pastoor Brouwersstraat, naar de Rijksweg N278. We steken bij de verkeerslichten deze verbindingsweg van Maastricht naar Vaals, die in 1825 naar een plan van Napoleon is aangelegd, over. Langs het wegwkruis wandelen we de Dobbelsteynstraat in tot na de laatste huizen van Margraten. Voorbij het woonwagencamp komen we aan de Y-splitsing met de Vleeshouwer. Hier op de splitsing staat opnieuw een wegwkruis met de stichtelijke tekst: 'Aanziet het kruis, Aanbid het niet, Aanbid de Heer, Dien gij hier ziet, 28-9-1985'. Dan wandelen we naar rechts het half verharde pad (Hoogsteeg) in en vervolgen we onze wandelroute in westelijke richting. Voor ons is nu duidelijk de witte monumentale toren zichtbaar van de Amerikaanse Militaire Begraafplaats Margraten. We lopen langs de zuidzijde van dit voormalig ruim 26 hectare grote akkerland. Vanaf de wandelroute is de Amerikaanse Militaire Begraafplaats niet toegankelijk. We passeren enkel de dienstingang. De toegang voor bezoekers ligt aan de provinciale weg Maastricht-Vaals (N278). Het onverharde pad gaat over in asfalt. Met de bocht naar komen we uit in het buurtschap Honthem. Op de T-splitsing gaan we naar links en vervolgens verderop rechtsaf bij het wegwkruis richting Eckelrade. Op de kruising staat een waterput met het originele putwiel uit de oude tijd. Aan de overzijde zien we een uit 1924 stammend wegkappelletje steken. We steken recht over en vervolgen het asfalt van de Honthemmerweg. Net buiten de bebouwing tussen twee robuuste kastanjabomen treffen we een volgend veldkruis aan met de tekst 'Heer wees mij zondaar genadig'. De Honthemmerweg klimt en daalt en aangekomen in de bocht naar links met aan de rechterzijde naast een bankje staat weer een veldkruis.

2 We verlaten rechtuit het asfalt en lopen het zandweggetje (Grubweg) in dat ons langs een beboste helling naar Eckelrade brengt. Op de Y-splitsing met Hondenberggrub en Eijkestraat

aangekomen, houden we links aan (Eijkestraat). Het met bomen omzoomd wandelpad voert ons door het Zuid-Limburgse coulisselandschap klimmend en dalend tussen de akkers en typische hoogstamboomgaarden door. Aangekomen bij Stichting Wereldwijd bereiken we de Keerestraat in Eckelrade. Even linksaf de Klompenstraat in en meteen op de kruising rechtsaf naar Linderweg, waar de H. Antonius met kindje Jezus ons de goede weg wijst. We laten de bebouwing achter ons en voorbij het kerkhof komen we in het buitengebied en lopen we tussen enkele hoogstamboomgaarden, waarvan de producten direct langs de weg verkocht worden. Verderop passeren we aan de linkerzijde een bijzonder wegwkruis met daarop de volgende tekst: 'Bid voor de ziel van Zaliger Matieu Wijnands, die alhier op 7 maart 1859 in den ouderdom van 28 jaar aan eene onverwachte dood gestorven is. Hij was geen dronkaard noch Godslasteraar. Daarom hopen wij dat hij moge ruste in de naam van Jezus Maria en Jozef. Amen'. We negeren de brede veldweg aan de rechter kant en met de bocht naar links bereiken de drukke Eckelraderweg, de N593. Hier staat opnieuw een wegwkruis. Hier lopen we even naar rechts richting Gronsveld. Na goed 200 meter slaan we linksaf de Savelsweg in en lopen door het open landschap tot aan de bosrand van het Savelsbos.

3 Op de kruising gaat de route naar links. We komen hier op de markering van het Pelgrimspad en wandelen langs de bosrand tegen de klok met aan de linkerzijde zicht op het open landschap. Het pad maakt een ruime bocht naar rechts! Na goed een kilometer opnieuw naar links. We volgen dit bospad linksaf en wandelen ongeveer één kilometer zuidwaarts en steken elke wegwkruising recht over. Zo komen we in het Rijckholterbos, waar zich aan de linkerzijde in de helling een archeologisch monument, een prehistorische vuursteenmijn met atelier bevindt. Een kunstwerk bij de ingang van de vuursteenmijn symboliseert de oeroude arbeid. Als we doorlopen opent zich links het bos en op de T-splitsing verlaten we het Pelgrimspad en nemen we de veldweg, de

Maarlanderweg, naar links. Tussen de appelboomgaarden door wandelen we in de richting St. Geertruid. Op het kruispunt met wegwijk steken we schuin over en door een holle weg komen we op een T-splitsing. Linksaf langs enkele vakwerkhuisen bereiken door de Eindstraat we het centrum bij de St. Gertrudiskerk. Hier staat op de hoek van de Bukelweg en Julianaweg het oorlogsmonument ter nagedachtenis aan de bevrijding van St. Geertruid van 12 op 13 september 1944 door het Amerikaanse 117e regiment van de 30e Infanteriedivisie Old Hickory..

4 Vanaf de St. Gertrudiskerk steken we schuin de Burgemeester Wolfsstraat over en lopen bij Restaurant Breakaway rechtsaf de Dorpstraat in. Voorbij het 't aad gemengtehoes gaat de Dorpstraat over in de Schoolstraat. Steeds rechtdoor na de laatste huizen, waar we het onverharde weggetje nemen naar het gehucht Herkenrade, in vroegere tijden bekend als Eijsden op de Berg, omdat het door bewoners van Eijsden is gesticht. Bij een wegwijk nemen we het asfalt van de Roskuil en bereiken de eerste huizen van Herkenrade. Even de doorgaande weg oversteken en opnieuw Roskuil vervolgen in zuidoostelijke richting. Op het asfalt van de T richterweg gaat de route even naar links en dan in de bocht slaan we het onverharde pad linksaf in. Aangekomen op de Y-sprong gaat de route door de Molenstraat. We komen aan de bebouwing van Banholt en bereiken de Banholtergrub, waar we rechtsaf in de Dalestraat komen. We klimmen tot we op het hoogste punt in het centrum van het dorp komen. Hier aan het einde van de Dalestraat op de Y-sprong staat een natuurgetrouwe nabootsing van de Lourdesgrot voor de parochiekerk van de St. Gerlachus. We houden hier even rechts langs een tweetal horecagelegenheden. Daarna linksaf de Bredestraat in. Hier passeren we bij huisnummer 5 de gedenksteen de Amerikaanse bevrijders van het 119e Regiment van de 30e Infanterie Divisie 'Old Hickory'. In het bijzonder aan Pvt. Daniel Pearson Jr, die op 14 september 1944 overlijdt aan de

verwondingen die hij had opgelopen bij de strijd rond Banholt. Door de Bredeweg lopen we het dorpje uit in de richting van Reijmerstok. We passeren het kerkhof en slaan verderop bij een wegwijk slaan we linksaf een verhard weggetje in (Kruisbergweg). Na nog een flinke boomgaard opent zicht het Limburgse landschap en op de Y-splitsing houden we rechts aan in noordelijke richting tot op de kruising met de Eijsderweg. Hier staat op de plek, die op de topografische kaart staat aangeduid De Galling, een eenvoudig betonnen kruis, dat waarschijnlijk voorheen een graf heeft gesierd. Hier heeft in de 18e eeuw een galg gestaan, waaraan zeker twee zogenaamde bokkenrijders op 6 november 1776 zijn opgehangen wegens hun vermeende deelname aan deze bende. Het waren Anthon Oberkorn, op het kruis abusievelijk Overkorn genoemd en Leonard Eijssen. Ter herinnering aan dit gruwelijke feit is in 1991 op deze plek dit wegwijk neergezet.

5 We steken hier recht over en vervolgen de half verharde Kruisbergweg door het coulisselandschap. Soms is het een holle weg met bomen omzoomd. We kruisen de Broenshemweg langs het veldkruis. Tot aan de Dobbelsteynstraat passeren we nog een drietal veldkruisen met de tekst: 'Gaank mer weijer en maak andere bliejer' en het reeds aan het begin van deze rondwandeling gepasseerde veldkruis met daarop: 'Aanziet het kruis, Aanbid het niet, Aanbid de Heer, Dien gij hier ziet, 28-9-1985'. Al deze uitingen van volksdevotie staan als monumentjes van vroomheid overal in het Limburgs landschap en worden instant gehouden door de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg. Bij dit laatste veldkruis aan de Dobbelsteynstraat lopen we terug naar Margraten. Zo bereiken we de eerste huizen en steken het kruispunt aan de Rijksweg over. Door de Pastoor Brouwersstraat komen we op ons vertrekpunt bij de St. Margaritakerk. Op het pleintje voor de kerk is eetcafe Chriske een gezellig bruin café waar je aangenaam kan genieten van de vele speciaal bieren op fust of fles.

Omgevingsinformatie

30th Infantry Division - Old Hickory

Deze infanterie divisie dank zijn naam aan de Amerikaanse President Andrew Jackson (1767-1845), wat zoveel betekent als 'ouwe taaie'. Het legeronderdeel is in WO1 actief in Europa aan het westfront bij Ieper en de Somme. In de Tweede Wereldoorlog is de 30th Infantry Division Old Hickory na D-Day de als de nummer één Amerikaanse infanteriedivisie gedurende 282 dagen onafgebroken betrokken in intense gevechten in een periode van juni 1944 tot april 1945. Vanaf Omaha Beach in Normandië oostwaarts door Frankrijk en door België richting Maastricht. Op 12 september 1944 zet het 117th Infantry Regiment van de 30th Infantry Division Old Hickory, die deel uitmaakt van het 19e Amerikaanse Legerkorps 'Tomahawk' onder commando van Charles H. Corlet, bij grensnaal 35 voet op Nederlandse bodem bij Mesch om de volgende dagen met het 117th Infantry Regiment de verovering van een groot gedeelte van Zuid-Limburg via Maastricht, Valkenburg, Heerlen, en Kerkrade voort te zetten richting Aken. Op 17 december haast de 30th Infantry Division Old Hickory zich naar het zuiden naar de omgeving van Malmedy-Stavelot om het Duitse Ardennenoffensief te helpen blokkeren en het tegenoffensief in te zetten. In februari 1945 volgt het Roeroffensief en na het oversteken van de Rijn bereikt de 30th Division de Russen aan de rivier de Elbe, waar ze blijven tot de overwinningdag 8 mei 1945, waarop Nazi-Duitsland capituleert. In de 282 gevechtsdagen heeft de 30th Infantry Division Old Hickory 18.446 slachtoffers, waarvan er velen op de Amerikaanse Militaire Begraafplaats begraven zijn.

Margraten,

De geschiedenis van Margraten gaat terug tot in de 13e eeuw. De juiste herkomst van de naam Margraten is niet meer te achterhalen. De naam 'Syntte Margeratten' valt terug te vinden in documenten van 1393. De bestaande verklaringen berusten nagenoeg allen op een veronderstelling. Daarbij wordt de naam Margraten o.a. gekoppeld aan de naam van de H. Margareta, patrones van de parochie Margraten. De geschiedenis van deze kern is nauw verweven met die van Gulpen. Tot midden 17e eeuw vormden zij samen een heerlijkheid. Begin 19e eeuw komt Margraten in handen van de Prins van Oranje en Nassau. Vanaf de historische St. Margaritakerk uit de 14e eeuw, zoals in meer Limburgse dorpen gelegen op een splitsing van wegen aan een driehoekig plein met waterpomp, lopen de voornaamste historische wegen vanaf die oude dorpskern

Amerikaanse Militaire Begraafplaats

Deze begraafplaats was een van de eerste begraafplaatsen waar na de bevrijding op 12 september 1944 van Zuid-Limburg door eenheden van de 30e Infanterie Divisie 'Old Hickory' van het Eerste Amerikaanse leger tijdens hun opmars naar het Duitse Ruhrgebied gesneuvelde Amerikaanse militairen worden begraven. Op 10 november 1944 neemt het Negende Amerikaanse leger de 26,5 hectare grote begraafplaats officieel in gebruik. De Nederlandse regering heeft hiervoor de grond uit eerbied en dankbaarheid in eeuwigdurende bruikleen afgestaan aan de VS. Voor de vorm van de begraafplaats, het monument en de Walls of the Missing, zoals die sinds 1960 al van verre herkenbaar zijn, hebben de architecten Shepley, Bulfinch, Richardson and Abbott getekend. De bronzen beeldgroep voor de toren, voorstellend een treurende vrouw met duiven met daarnaast een nieuwe loot aan de door de oorlog vernietigde boom, is ontworpen door Kiselewski, terwijl Clarke, Rapuano en Halleran voor de aanleg van alle groen tekenden. De begraafplaats wordt op 7 juli 1960 ingewijd en het beheer berust bij de 'American Battle Monuments Commission'. Op de begraafplaats staan 8302 grafstenen, een Davidster voor degene die het Joodse geloof beleden en een Latijns kruis voor alle anderen. De gesneuvelden, waaronder 106 soldaten waarvan de identiteit nooit met zekerheid kon worden vastgesteld, zijn afkomstig uit alle staten van Noord-Amerika, het District Columbia, Engeland, Canada en Mexico. Zij gaven hun leven tijdens de luchtlandings- en

grondoperaties om het oosten van ons land te bevrijden, de opmars door Duitsland over Roer en Rijn en tijdens de lucht oorlog boven deze streken. De graven zijn in 16 vakken A tot en met P verdeeld, onderling gescheiden door de promenade naar de vlaggenmast en de graspaden en geordend in parallel lopende bogen. Dit alles omzoomd met karakteristieke Amerikaanse eiken en rododendrons, die ieder jaar rond 'Memorial Day' uitbundig bloeien. De lange gebogen perken ten noorden en zuiden van het monument zijn beplant met trosrozen, omringd door palmboomhaagjes met op de achtergrond een hulsthaag. Meidoornhagen, verschillende soorten eiken en meidoornbomen completeren de beplanting.

Honthem

Dit buurtschap maakt deel uit van de Gemeente Margraten. Ooit viel het bestuurlijk onder het Graafschap Gronsveld en daarna onder de Gemeente Gronsveld. Alles duidt op vroegmiddeleeuwse bewoning en men gaat er vanuit dat Honthem in de 11e of 12e eeuw is ontgonnen vanuit Gronsveld. Bovendien wordt onderzoek gedaan in hoeverre Honthem en omgeving in de Romeinse tijd al bewoond is geweest en na vertrek van de Romeinen opnieuw is bebost. Vanaf 1970 komen de eerste mensen 'van buiten' in het nu 120 inwoners tellende buurtschap wonen. Er zijn in Honthem ongeveer 45 woningen en er mag niet meer gebouwd worden. Midden in het buurtschap staat aan een 4-sprong tegenover een waterput met het originele putwiel uit de oude tijd, een witte wegkapel, die dateert uit 1924 op de plek waar de bewoners steeds een rustaltaar voor de bronckprocessie vanuit Cadier en Keer moesten inrichten. Door het bouwen van de kapel was hier nu een vast en blijvend rustpunt. Als de kapel in verval raakt, knappen de buurtbewoners de kapel in 1999 op. In de kapel staan de beelden van St. Joseph met het kindje Jezus, Onze Lieve Vrouw van Lourdes en een H. Hart Beeld.

Eckelrade

Dit typisch Zuid-Limburgs kleine kerkdorp met bijna 580 inwoners ligt aan de rand van het Savelsbos. Het is ontstaan op de zuidgrens van het territorium van de gemeente Gronsveld en op de noordgrens van de Heerlijkheden Breust en Eijsden. Later, na het ontstaan van de Gemeente Sint Geertruid, maak het noordelijk gedeelte deel uit van de Gemeente Gronsveld en het zuidelijk gedeelte van de Gemeente Sint Geertruid. Deze tweedeling is mede bepalend geweest voor de ontwikkeling van Eckelrade. Het oudste deel van het dorp, de huizenrij aan de noordzijde van de Dorpsstraat, is waarschijnlijk tegen het einde van de 12e eeuw gesticht vanuit Gronsveld. De zuidzijde was Breuster en Eijsdens grondgebied. Dat leverde in die tijd het gemak op, dat een misdadiger zijn straf kon ontlopen door gewoon de straat over te steken. Midden in het dorp ligt op een heuvel de St. Gertrudiskerk. Het schip, koor en 14e eeuwse kerktoren zijn opgetrokken in mergelsteen. De aanbouw van de noordbeuk is waarschijnlijk rond 1717 gebouwd. Pas na de verbouwing van 1923 is de kerk ook van een zuidbeuk voorzien en krijgt het gebouw door het aanbrengen van gotische vensteropeningen het huidige karakter. Tot 1845 was de kerk een hulpkerk van Gronsveld, daarna een zelfstandige parochiekerk. Het dorp heeft veel monumentale boerderijen en een omgeving die sinds eeuwen is gevormd en gemaakt door landarbeiders, die het gebied vanaf de 12e eeuw systematisch hebben ontgonnen. Eckelrade is zo van oorsprong een agrarische nederzetting. Tot op heden is het gebied rond Eckelrade in gebruik als akkerland en fruitteelt met nog typische hoogstamboomgaarden.

Natuurreservaat Savelsbos

Het uitgestrekt Natuurreservaat Savelsbos is een 240 hectare grote boscomplex op de steile helling tussen de oostelijk gelegen Zuid-Limburgse plateaugebieden en het 80 tot 90 meter westelijk lager liggende Maasdal. Het loopt van Cadier en Keer in het noorden naar Sint Geertruid en Rijckholt in het zuiden. Het Savelsbos bestaat uit verscheidene boscomplexen zoals het Eijsderbos, het Rijckholterbos, de Riesenbergh en het eigenlijke Savelsbos. We vinden er sterk glooiende hellingbossen met een overdaad aan schitterende lenteflora en fauna. De bossen worden doorsneden door grubbens, diepe V-vormige dalen, die door de bevolking in het verleden nogal eens

als weg gebruikt werden, omdat ze de kortste verbinding van het plateau tot in het dal vormen. Zo ontstonden de voor Zuid-Limburg typische holle wegen. Maar we stuiten er ook op verlaten kiezelgroeven, grotten en spelonken, die diep in dit bos zijn verborgen en een lang vervlogen verleden herbergen.

Prehistorische Vuursteenmijn

Deze vuursteenmijn met atelier ligt enigszins verscholen in een helling van het Rijckholterbos en dateert van 3750 tot 3940 voor Christus. Er werd een glasachtig gesteente gewonnen, dat makkelijk te splijten is. Hiertoe zijn verticale putten in de bodem gegraven, van waaruit weer horizontale gangen werden gemaakt. De aldus gewonnen stenen zijn op het open terrein voor de mijn (het atelier) tot werktuigen bewerkt, zoals bijlen, messen, speerpunten, schrapers enz. In de jaren 1964 - 1972 is de mijn door leden van de Werkgroep van De Nederlandse Geologische Vereniging, afd. Limburg, opgegraven en is het gehele gangenstelsel in kaart gebracht. Daarbij zijn vele vondsten gedaan, vooral materieel voor het delven van de stenen. Ter herinnering hieraan staat er een bronzen monument, voorstellend twee handen die een vuursteen bewerken, vlakbij de ingang van deze vuursteenmijn.

Sint Geertruid

Tot aan de Franse tijd wordt Sint Geertruid ook aangeduid als Breust op de Berg. Het dorp maakt nog tot 1828 deel uit maken van de Heerlijkheden Breust en Eijsden en wordt dan een zelfstandige gemeente. De kern van St. Geertruid is gebouwd rondom de St. Gertrudiskerk en is in 1987 door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Dit vanwege de schilderachtige, karakteristieke uitstraling en de typisch Zuid-Limburgse geschiedenis. Zo zijn de ligging in het heuvelland op de rand van het plateau van Margraten en de bewaard gebleven landelijke dorpsbebouwing met het gebogen stratenpatroon uit de vroege Middeleeuwen zeer waardevol. Opvallend is het straatdorpkarakter met de gebouwen direct grenzend aan de straat, de oude boerderijen en huizen, de afwisseling van huizen in rode baksteen en vakwerkhuzen met rode pannendaken en de aanwezigheid van hoogstamboomgaarden in het buitengebied, hagen, leibomen en moestuinen. Het dorp maakt vanaf 1982 het deel uit van de Gemeente Margraten.

Sint Geertruid - St. Gertrudiskerk

De dominant midden in het dorp gelegen St. Gertrudiskerk is vernoemd naar de H. Gertrudis van Nijvel. Ondanks de vele veranderingen door de eeuwen heen heeft deze oorspronkelijke Romaanse kerk haar charme weten te behouden. Haar oorsprong gaat terug tot rond het jaar duizend, als het gebied in eigendom komt van het Luikse kapittel van St. Martinus. Op een heuvel wordt een houten kerkje gebouwd. De eerste kerk stamt uit de 11e eeuw. Van dit gebouw zijn er nog enkele muurresten bewaard gebleven. Rond 1300 is de westtoren opgetrokken in mergelsteen. Een eeuw later wordt het huidige schip met het Gotische koor gebouwd en daarna worden nog de zijbeuken en de grafkapel van de Heren van Libeek opgetrokken aan de zuidoostzijde van het gebouw. In 1619 wordt aan de zuidkant van de toren de doopkapel gebouwd. In 1836 wordt het gebouw gerenoveerd en komt er een ingang in de westtoren. Daarna vinden er nog restauraties plaats in 1956 en in 1988 vindt er opnieuw een grote renovatie plaats. In de grafkapel zien we een stucplafond uit 1717 met de alliantiewapens van de Heren van Libeek. In de kerk bevindt zich een Renaissance zijaltaar uit 1644 op met een schilderij, dat de verering van de H. Madonna voorstelt. Opvallend in het interieur zijn het gepolychromeerde beeld van Sint Eligius (1589) en de Heilige Johannes de Evangelist (1500). Verder een 15e eeuwse Sint Anna te Drieën, twee beelden van Sint Gertrudis uit de 16e en de 17e eeuw, een 16e eeuws kruisbeeld en een drieluik uit 1600 met de geboorte van de Heilige Johannes, Sint Jacobus en Sint Catharina. De gebrandschilderde ramen zijn uit 1913.

Oorlogsmonument Sint Geertruid

Dit monument is geplaatst in het plantsoentje, gelegen op de hoek van de Bukel en de Julianaweg onder aan de kerkmuur. Het is een herinnering aan de bevrijding van Sint. Geertruid van 12 op 13 september 1944 door het tweede bataljon van het 119e regiment van de 30ste Infantry Division 'Old

Hickory', deel uitmakend van het 19e Amerikaanse 'Tomahawk' legerkorps, een eenheid van ongeveer 800 man, onder commando van kolonel James W. Lockett. Een gevechtseenheid van het 119e regiment onder leiding van Major Ammons, geëscorteerd door het 113e eskadron van de 113e cavaleriegroep 'Red Horse' trekt op naar St. Geertruid om dan door te stoten naar Maastricht. Het oorspronkelijke bevrijdingsmonument is een keramisch beeld van twee kinderen die een vredesduif loslaten, geplaatst op een voetstuk met een witmarmeren plaquette met daarop de tekst: 'St. Geertruid bevrijd 12-13 september 1944'. De oprichting van het gedenkteken was een initiatief van een burgercomité en is onthuld op 5 mei 1970 door burgemeester J. Beckers. Het beeld is later vervangen door een identiek beeld van brons, op een grotere natuurstenensokkel met daarin uitgehakt de oorspronkelijke tekst.

Banholt

Banholt ligt in het gebied van de voormalige Heerlijkheid Breust en is van oorsprong een puur agrarische nederzetting. Het merendeel van de huidige boerderijgebouwen stamt uit de 19e eeuw, die erop wijzen dat het dorp destijds een periode van belangrijke economische groei heeft doorgemaakt. De nu nog aanwezige boerderijbebouwing uit deze periode ligt aan de Bredeweg en Dalestraat, waarlangs de wandelroute loopt. Het dorp is vooral bekend door het Banholter schisma. Als er in 1872 een nieuwe kerk moet komen, wordt bepaald dat deze in het buurdorp Mheer moet worden gebouwd. De Banholtenaren pikten dat niet en bouwen in 1875 hun eigen kerk, ondanks het uitdrukkelijk verbod van de bisschop. Zij beroepen een Oud-Katholieke priester uit Tsjechië om in hun kerk dienst te doen. Zo wordt deze kwestie bekend als het 'Banholter schisma'. In 1881 gaat de bisschop overstag om het ontstaan van een Oud-Katholieke enclave in zijn bisdom te voorkomen en wordt Banholt een rectoraat en in 1939 een parochie.

Bevrijding Banholt 12 -13 september 1944

Nadat de 119th Infantry Regiment van de 30th Infantry Division 'Old Hickory' Mheer heeft bevrijd, leidt het 2de Peloton van de C-compagnie onder leiding van 2nd Lieutenant Sylvester Shetter de opmars naar Banholt. De Amerikanen trekken ondanks tegenstand van de Duitsers onder dekking van de duisternis op tot vlak voor Banholt om er in bivak te gaan voor de nacht. Op 13 september trekken de Amerikanen in kolonne Banholt in. De Duitsers lijden verliezen, zijn op de vlucht geslagen en drie van hen worden krijgsgevangen gemaakt. Aan Amerikaanse zijde worden bij de strijd rond Banholt drie soldaten gewond. Pvt. Daniel Pearson Jr. (1914-1944) van het 1st Bataljon van het 119th Infantry Regiment van de 30th Infantry Division 'Old Hickory' raakt ernstig gewond door een granaatscherf in zijn borstkas en overlijdt op 14 september. Zijn monument aan de Bredestraat 5 is een eerbetoon van de inwoners van Banholt en Terhorst aan de Amerikaanse bevrijders van het 119e Regiment van de 30e Infanterie Divisie 'Old Hickory' en in het bijzonder aan Pvt. Daniel Pearson Jr. Het 1st Bataljon van het 119th Infantry Regiment van de 30th Infantry Division 'Old Hickory' trekt vanuit Banholt door de velden richting Margraten en Termaar.

Old Hickory Route, 19 km

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen

